Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	7Tos/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8324010561
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Peter Tobiaš
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2025:8324010561.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Lucie Bašistovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03. júla 2025, v trestnej veci proti ods. A. B. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1Nt/11/2024 zo dňa 23.04.2025, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Humenné podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom A. XXXX/XX, C., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Kráľová, na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 2T/55/2023, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu v zákonnej lehote sťažnosť písomným podaním zo dňa 25.04.2025, doručeným súdu prvého stupňa dňa 28.04.2025. Následne odsúdený podaním zo dňa 09.06.2025, doručeným okresnému súdu dňa 10.06.2025 predložil písomné odôvodnenie svojej sťažnosti, v ktorom úvodom zrekapituloval hodnotenie súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení. Odsúdený poukázal na zásady mimoriadneho zníženia trestu podľa ustanovenia § 39 ods. 5 Tr. zákona, v zmysle ktorých súd pri vyhlásení obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní môže uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Odsúdený sa domnieva, že pokiaľ ide o výklad § 39 ods. 2 Tr. zákona ako vyplýva z obsahu súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 2T/55/2023 v postavení obžalovaného sa menovaný podieľal na objasňovaní trestného činu lúpeže a tiež sa priznal k spáchaniu skutku. Na základe uvedených skutočností preto odsúdený skonštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil a vyhodnotil podmienky tak, že tieto nie sú splnené na obnovu konania. Podľa názoru obhajoby boli v danom prípade splnené podmienky na obnovu konania a to aj s poukazom na Európsky dohovor o ľudských právach, ktorého zásady ukladajú, že je povinnosťou našich súdov rešpektovať článok 6 ods. 1, podľa ktorého má každý právo na spravodlivé súdne konanie a každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Záverom odsúdený navrhol sťažnostnému súdu, aby zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vrátil na nové konanie a rozhodnutie alebo alternatívne sám rozhodol tak, že povolí obnovu konania v prospech odsúdeného.

Na základe takto včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou krajský súd ako súd sťažnostný v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie výrokom napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného A. B. je nedôvodná.

Z obsahu spisu vyplýva, že odsúdený podal na súd prvého stupňa návrh na povolenie obnovy konania podľa § 393 Tr. poriadku dňa 04.09.2024. Vo svojom návrhu odsúdený poukázal na podmienky obnovy konania, ako aj na zmenu zákona novelou Trestného zákona, na základe ktorej došlo k zásadným zmenám pri ukladaní trestov, predovšetkým na ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona, ktorý sa po novelizácii nepoužíva. Podľa odsúdeného na základe uvedeného ustanovenia mu bola navýšená dolná hranica trestnej sadzby trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona na 5 rokov a 6 mesiacov. Navyše odsúdený na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, pričom táto udalosť podľa tvrdenia odsúdeného viaže súd ukladať trest v dolnej hranici trestnej sadzby. Preto odsúdený žiadal o preskúmanie rozhodnutia v dôsledku novely Trestného zákona.

Z písomných dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa nezistil splnenie predpokladov pre obnovu konania podľa ustanovenia § 394 Tr. poriadku, preto návrh odsúdeného zamietol. Sudca okresného súdu uviedol, že ústavná zásada vyjadrená v článku 50 ods. 6 ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný a neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchateľa priaznivejšie, ktorá je zároveň vyjadrená v § 2 ods. 1 Tr. zákona, sa použije iba v čase, kedy rozhodnutie o obžalobe ešte nie je právoplatné. V dôsledku zmeny zákona po právoplatnosti rozhodnutia sa tieto rozhodnutia preskúmavajú iba vtedy, ak dôjde k zániku trestnosti činu v dôsledku zmeny zákona. V konaní, ktorého obnovu odsúdený navrhuje bol menovaný odsúdený pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona. V dôsledku zákona č. 40/2024 Z. z. z 08.02.2024, účinným od 06.08.2024, však nezanikla trestnosť vyššie uvedeného trestného činu, preto súd návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 2T/55/2023 zamietol.

Sťažnostný súd ďalej z pripojeného spisu vedeného pod sp. zn. 2T/55/2023 zistil, že odsúdený A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/55/2023 zo dňa 12.07.2023, právoplatným toho istého dňa, odsúdený pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, za čo mu bol podľa § 188 ods. 1, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zo spisu plynie, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.07.2023, ktoré predchádzalo odsudzujúcemu rozsudku, odsúdený A. B. v procesnom postavení obžalovaného urobil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 Tr. poriadku, ktoré súd zároveň v zmysle ustanovenia § 257 ods. 7 Tr. poriadku prijal. Na tomto mieste je potrebné aj poznamenať, že odsúdený sa v závere hlavného pojednávania výslovne vzdal práva podať odvolanie proti vyhlásenému rozsudku, čím deklaroval akceptáciu a porozumenie vyhláseného odsudzujúceho rozsudku.

Podľa § 399 ods. 1 Tr. poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.
Vytvori? odkaz

Odkaz bol skopírovaný do schránky

Kopírova?

Podľa § 399 ods. 4 Tr. poriadku skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 až 3 je aj
a) rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť,

b) strata účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný.

Podľa § 399 ods. 5 Tr. poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

Krajský súd sa, vychádzajúc z obsahu a rozsahu súdom prvého stupňa vykonaného dokazovania, ako aj z dôvodov napadnutého uznesenia, stotožňuje s právnymi závermi konštatovanými v napadnutom rozhodnutí okresného súdu. Zároveň však, aj napriek judikatúrou konštatovanej jednotnosti rozhodnutí súdu prvého a druhého stupňa v dvojinštančnom konaní, považuje sťažnostný súd za potrebné rozviesť niektoré úvahy podrobnejšie.

Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania, ani preskúmavanie vecnej správnosti rozhodnutia, či zákonnosti postupu súdu vo vzťahu k obhajobe. Ďalej obnova konania taktiež nesmeruje k posúdeniu celkovej zákonnosti a odôvodnenosti pôvodného rozhodnutia, ako ani správnosti postupu konania, ktoré mu predchádzalo. To znamená, že jej účelom nie je docieliť prieskum právoplatného rozhodnutia o vine odsúdeného vrátane posudzovania primeranosti trestu uloženého v pôvodnom konaní bez relevantných nových dôkazov, či nových skutočností súdu v pôvodnom konaní neznámych. Podstata obnovy konania spočíva predovšetkým v náprave možných skutkových omylov. Preto za novú skutočnosť súdu skôr neznámu nie je možné považovať zmenu právnej úpravy, ku ktorej došlo v čase po právoplatnosti rozhodnutia.

V kontexte uvedeného sťažnostný súd konštatuje, že akákoľvek legislatívna zmena zákona, a to aj priaznivejšia pre odsúdeného, ktorá však nastala až po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia v pôvodnom konaní, nie je dôvodom na povolenie obnovy konania, keďže pri zmene zákona „sa nemení skutok, ale mení sa právo.“ V tejto súvislosti nadriadený súd považuje za potrebné poukázať aj na Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. Tpj 44/2013, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu, pričom splnením podmienky na obnovu konania „ex lege“ je tá právna skutočnosť, ak Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil nesúlad zákona s Ústavou, čo však v prejednávanom prípade zistené nebolo.

Na tomto mieste nadriadený súd dáva do pozornosti, že zákon č. 40/2024 Z. z. z 08.02.2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, účinným od 06.08.2024, nie je novou skutočnosťou súdu v pôvodnom konaní neznámou, ako to vyžaduje ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. poriadku. Jediným prípadom, kedy neskoršia zmena právnej úpravy odôvodňuje povolenie obnovy konania je ten, kedy Ústavný súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré by bolo považované za skutočnosť skôr neznámu podľa § 394 ods. 4 písm. b) Tr. poriadku a § 93 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky, vyslovil nesúlad niektorého ustanovenia tých právnych noriem, na základe ktorých bol vydaný právoplatný odsudzujúci rozsudok, s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada SR a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom. V danej trestnej veci odsúdeného sa však nejedná o uvedený prípad.

Argumentácia odsúdeného v jeho návrhu na povolenie obnovy konania a eventuálne aj v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu spočívala predovšetkým v tom, že vzhľadom na miernejšiu právnu úpravu po novelizácii Trestného zákona, by menovaný mal mať v prípadnom obnovenom konaní uložený miernejší trest. Odsúdený vychádzal najmä z tej skutočnosti, že v pôvodnom konaní mu bol ukladaný trest za použitia § 38 ods. 5 Tr. zákona, ktoré ustanovenie po novelizácii Trestného zákona obsahovo zmenilo znenie. V pôvodnom konaní bola odsúdenému zvýšená dolná hranica trestnej sadzby za trestný čin lúpeže o jednu polovicu (pri opätovnom spáchaní zločinu), čo odsúdený považuje za neprimerane prísne a má za to, že súčasná právna úprava je priaznivejšia.

Je pravdou, ako to už uvádzal v napadnutom uznesení aj súd prvého stupňa, že Trestný zákon, vychádzajúc aj z čl. 50 ods. 6 Ústavy SR počíta s možnosťou zmeny právnej úpravy, avšak jej použitie

je možné iba ak ide o zmenu, ktorá nastala do právoplatného rozhodnutia vo veci. Zmena Trestného zákona, na ktorú sa odsúdený odvolával, a ktorou zároveň odôvodnil svoju sťažnosť nadobudla účinnosť až po tom, ako bolo o trestnej veci a uloženom treste odsúdeného právoplatne rozhodnuté. Na základe uvedeného je však nutné skonštatovať, že aj napriek zmene právnej úpravy, síce priaznivejšej pre odsúdeného, je táto z hľadiska posudzovania trestnosti skutku a ukladania trestu právne irelevantná a nemôže zakladať dôvod na jeho revíziu a to ani prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku v podobe povolenia obnovy konania. Pripustením obnovy konania v už právoplatných rozhodnutiach na základe zmeny právnej úpravy bez ďalších dodatočných nových skutočností by totiž vznikol podľa názoru krajského súdu stav, kedy by sa revízie právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní v dôsledku zmeny právnej úpravy v prospech páchateľa trestného činu, ku ktorej došlo po nadobudnutí právoplatnosti, mohli domáhať odsúdení zakaždým, kedy by zákonodarca „zasiahol“ do znenia Trestného zákona, čo by bolo v rozpore s ústavou chráneným princípom právnej istoty.

Navyše krajský súd dodáva, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s touto novelou Trestného zákona nebolo „prehodnocovanie“ každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do času jej účinnosti, čo vyplýva aj z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Tr. zákona, ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin. Zároveň je nutné dodať, že aj po novelizácii Trestného zákona je zločin lúpeže podľa § 188 Tr. zákona naďalej definovaný ako trestný čin. Čo sa týka odsúdeným namietaným ustanovením § 38 ods. 5 Tr. zákona, ktoré novelou Trestného zákona zmenilo obsahové znenie krajský súd poukazuje, že obdobné znenie pôvodného ustanovenia je v súčasnom znení Trestného zákona obsiahnuté v § 38 ods. 3 Tr. zákona, avšak so zmenou výpočtu trestnej sadzby z pôvodného navýšenia dolnej hranici trestnej sadzby o jednu polovicu za opätovné spáchanie zločinu, na súčasné zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu.

Záverom k argumentácii odsúdeného v písomných dôvodoch jeho sťažnosti, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil a vyhodnotil podmienky na povolenie obnovy konania tak, že tieto neboli splnené, pričom poukázal na čl. 6 ods. 1 Dohovoru krajský súd uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi, či návrhmi. Právo na spravodlivý proces taktiež neznamená právo na to, aby bola strana konania pred súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto sťažnostný súd v plnom rozsahu považuje rozhodnutie okresného súdu za dostatočné a správne a v plnej miere naň odkazuje.

Ako obiter dictum sťažnostný súd na základe vyššie uvedených právnych úvah poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Tdo/14/2025 zo dňa 03.04.2025, v rámci ktorého sa najvyšší súd zaoberal otázkou zmeny právnej úpravy v prospech páchateľa v súvislosti s návrhom generálneho advokáta Súdneho dvora EÚ. Podľa uvedeného návrhu je totiž kasačný súd povinný zohľadniť zmenu právnej úpravy v prospech páchateľa priestupku, ktorá nastala počas kasačného konania. Najvyšší súd konštatoval, že aj v prípade, ak by Súdny dvor EÚ dospel k názoru, že sa čl. 49 Charty má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na konanie o opravnom prostriedku, akým je kasačná sťažnosť a teda súd má prihliadať na zmenu právnej úpravy v prospech páchateľa administratívneho deliktu, najvyšší súd zastáva názor, že vzhľadom na rozdiely medzi kasačnou sťažnosťou a dovolaním, ako aj na osobitosti správneho konania, ktorými sa odlišuje od trestného konania, by závery Súdneho dvora EÚ neboli aplikovateľné v trestnom konaní. Podľa názoru najvyššieho súdu závery generálneho advokáta sú vecne správne ak je možné pojem nezvratný rozsudok (teda právoplatný rozsudok, ktorý môže kasačný súd zrušiť a nahradiť vlastným rozhodnutím) vnímať ako osobitný pojem únijového práva. Avšak uvedený záver je možné zúžiť len na účely správneho súdnictva a správneho trestania. Pre oblasť trestného práva by sa taký výklad nemal uplatniť, keďže by to znamenalo vážne narušenie právnej istoty, ktorej zákonným naplnením v rámci trestného konania je inštitút právoplatnosti rozhodnutí, teda ich záväznosť a nezmeniteľnosť. V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal predovšetkým na rozdielny charakter správneho a trestného konania, ako aj na rozdiely medzi kasačným konaním a dovolacím konaním v trestných veciach, ktoré spočívajú nielen v rozdielnych dôvodoch týchto mimoriadnych opravných prostriedkov, v dĺžke lehôt na ich podanie, ale aj v samotnej prieskumnej činnosti kasačného a dovolacieho súdu a spôsobe ich rozhodovania.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a právne závery preto krajský súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku rozhodol tak, že sťažnosť odsúdeného A. B. zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.